

e-book

Podręcznik wychowawcy kolonijnego

wersja demonstracyjna

Autor:

Paweł Henc

2012

Nota prawna:

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Materiał ten jest ograniczony i chroniony prawami autorskimi oraz innymi prawami, które należą do autorów tego opracowania. Materiał nie może być kopiowany, publikowany i rozprowadzany bez pisemnej zgody autora lub autorów.

Spis treści:

Rozdział 1. Organizacja wycieczki dla dzieci i młodzieży	6
1.1. Władze oświatowe.....	6
1.1.2. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa pomorskiego.....	6
1.1.3. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa dolnośląskiego.....	7
1.1.4. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa wielkopolskiego.....	7
1.2. Formy wycieczki.....	8
1.2.1. Obozy.....	8
1.2.2. Obozy wędrownie.....	8
1.2.3. Obozy specjalistyczne.....	8
1.2.4. Biwaki.....	9
1.2.5. Półkolonie.....	9
1.2.6. Zimowiska.....	10
1.2.7. Wycieczka w miejscu zamieszkania.....	10
1.2.8. Organizator wycieczki.....	10
1.3. Kto może zostać wychowawcą kolonijnym?.....	11
1.4. Zgłaszamy wycieczkę do kuratorium oświaty.....	11
Rozdział 2. Prace społecznie użyteczne	15
2.1. Cele i zadania prac społecznie użytecznych.....	15
2.2. Znaczenie prac społecznie użytecznych.....	16
2.3. Prace na rzecz kolonii/obozu.....	17
2.4. Prace na rzecz środowiska.....	18
2.5. Jak zachęcić do prac społecznie użytecznych?.....	19
2.6. Uwagi ogólne.....	19
Rozdział 3. Planowanie pracy wychowawczo – opiekuńczej	20
3.1. Plan wychowawczy grupy.....	20
3.2. Zadania planu wychowawczego grupy.....	21
3.3. Co uwzględnić w programie?.....	22
3.4. Metody i formy realizacji planów wychowawczych.....	23
3.5. Dokumentacja wychowawcy.....	24
3.6. Praktyczne porady.....	26
3.6.1. Zadania przed wyjazdem.....	26
3.7. Jak przygotować się do zajęć?.....	29

3.8. Spotkanie z rodzicami.....	31
3.9. Odprawa kadry.....	33
3.10. Gdy jedziemy koleją.....	34
3.11. Podczas jazdy autokarem.....	35
Rozdział 4. Organizacja zajęć podczas wypoczynku.....	36
4.1. Struktura organizacyjna podczas wypoczynku.....	36
4.2. Rada pedagogiczna.....	37
4.3. Wychowawca i jego grupa.....	37
4.4. Rada pedagogiczna i rada wychowawców.....	38
4.5. Podczas pracy z grupą pamiętaj.....	38
4.6. Jak napisać regulamin wypoczynku?.....	40
4.7. Organizacja życia na wypoczynku.....	42
4.8. Rozkład dnia podczas wypoczynku.....	44
4.9. Kolonia jako praca wobec samego siebie.....	45
4.10. Kolonia jako praca na rzecz grupy.....	46
4.11. Kolonia jako praca na rzecz całej kolonii.....	46
Rozdział 5. Rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży.....	47
5.1. Grupy najmłodsze.....	47
5.2. Grupy średnie.....	48
5.3. Grupy najstarsze.....	49
5.4. Psychologia pracy z dziećmi.....	51
5.5. Wnioski z pracy wychowawczej.....	53
5.6. Zasady pracy w grupie.....	54
5.7. Zasady prawidłowej komunikacji.....	55
5.8. Trudne sytuacje wychowawcze.....	57
5.9. Jak radzić sobie z agresją u dzieci?.....	59
5.10. Rozwiązywanie konfliktów.....	59
5.11. Reakcja na złe zachowanie (bez stosowania kary).....	61
Rozdział 6. Turystyka i krajoznawstwo.....	61
6.1. Funkcje turystyki.....	61
6.2. Podstawowe definicje.....	62
6.3. Rodzaje usług noclegowych.....	63
6.4. Rodzaje transportu.....	66
6.5. Rodzaje infrastruktury.....	68
6.6. Najważniejsze pojęcia.....	68
6.7. Rodzaje zabytków.....	69
6.8. Organizowanie wycieczek krajoznawczo – turystycznych.....	70

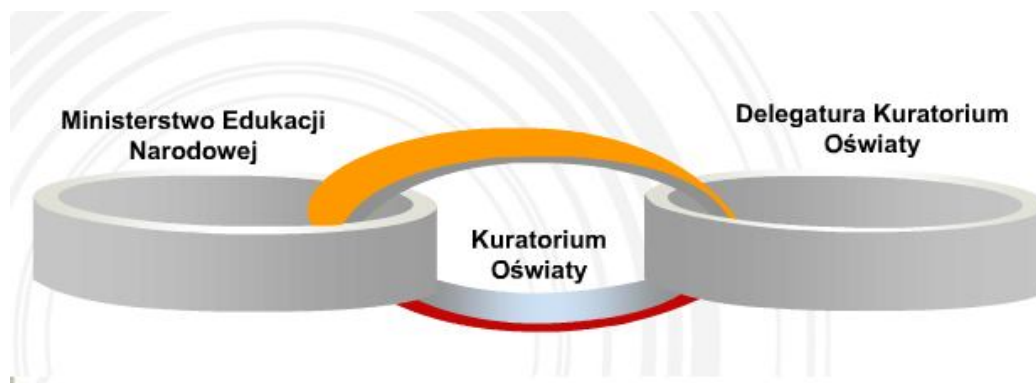
6.9. Warto wiedzieć organizując wycieczki.....	72
6.10. Organizacja biwaków.....	73
6.11. Turystyczno – krajoznawcze gry terenowe.....	74
Rozdział 7. Zagrożenia.....	78
7.1. Rozpalanie ognisk.....	75
7.2. Alarmowanie.....	76
7.3. Akcja ratowniczo - gaśnicza.....	77
7.4. Alkohol – zmniejszanie ryzyka.....	78
7.5. Narkotyki i dopalacze – zmniejszanie ryzyka.....	81
7.5. Sekty.....	83
7.6. Zagrożenia przyrody.....	85
Rozdział 8. Zajęcia fizyczne, praktyczno – techniczne i kulturalno – oświatowe.....	87
8.1. Wychowane fizyczne i sport – najważniejsze definicje.....	87
8.2. Sport.....	88
8.3. Cel programu wychowania fizycznego.....	88
8.4. Rola wychowawcy w programie wychowania fizycznego.....	89
8.5. Gimnastyka poranna.....	90
8.6. Masowa nauka pływania.....	92
8.7. Formy zajęć praktyczno – technicznych.....	93
8.8. Popularyzowanie wiedzy i umiejętności technicznych.....	94
8.9. Specjalistyczne zajęcia techniczne.....	94
8.10. Przykłady zajęć praktyczno – technicznych.....	95
8.11. Zajęcia kulturalno – oświatowe.....	96
8.12. Rola zajęć kulturalno – oświatowych.....	97
8.13. Elementy kulturalne zajęć.....	98
Rozdział 9. Gry i zabawy ruchowe.....	100
9.1. Rola gier i zabaw.....	100
9.2. Główne zadania gier i zabaw.....	101
9.3. Co dają gry i zabawy ruchowe?.....	102
9.4. Wpływ gier i zabaw ruchowych.....	102
9.5. Rola wychowawcy - wskazówki metodyczne.....	103
9.6. Uwagi metodyczne.....	103
9.7. Rodzaje gier i zabaw ruchowych.....	104
9.8. Przykłady gier i zabaw ruchowych.....	106
9.9. Indywidualne dyscypliny sportowe.....	107
9.10. Grupowe dyscypliny sportowe.....	107
Rozdział 10. Wycieczki i zasady ruchu drogowego.....	108

10.1. Przygotowania do wyjazdu.....	108
10.2. Wyjazd na wypoczynek.....	112
10.3. Wycieczki rowerowe.....	115
10.4. Wycieczki piesze.....	117
10.5. Obozy wędrowne.....	120
10.6. Zasady poruszania się po drodze.....	122
10.7. Ruch w kolumnach.....	123
10.8. Czego się zabrania podczas korzystania z drogi?.....	123
Rozdział 11. Pierwsze dni i codzienność na kolonii.....	125
11.1. Pierwsze dni na wypoczynku.....	125
11.2. Typy osobowości.....	127
11.3. Jak być dobrym wychowawcą?.....	128
11.4. Kolejne dni na wypoczynku.....	130
Rozdział 12. Rozwiązywanie problemów.....	131
12.1. Kiedy zaczynają się kłopoty?.....	131
12.2. Częste problemy.....	132
Rozdział 13. Porady dla przyszłych wychowawców.....	137
13.1. Jak będzie wyglądać Twoja praca?.....	137
Rozdział 14. Przydatne dokumenty, szablony, wzory.....	143
14.1 Deklaracja odpowiedzialności wychowawcy.....	143
14.2 Informacja o formie wypoczynku.....	144
14.3. Formularz zgłoszenia wypoczynku.....	145
14.4. Karta kwalifikacyjna uczestnika wypoczynku.....	152
14.5. Karta wypadku.....	154
14.6. Zakres obowiązków kierownika wypoczynku.....	155
14.7. Zakres obowiązków wychowawcy.....	157
14.8. Przebieg trasy obozu wędrownego.....	158
14.9. Przykładowy program wypoczynku.....	159
14.10. Regulamin kąpiei wodnych.....	162
14.11. Regulamin kąpieliska.....	163
14.12. Wykaz kadry pedagogicznej i medycznej.....	164
14.13. Dziennik zajęć.....	165
14.14. Ramowy program pracy opiekuńczo-wychowawczej placówki.....	173
14.15. Regulamin kolonii/obozu.....	174
14.16. Karta wycieczki.....	175
Bibliografia i polecana literatura.....	176

Rozdział 1. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży

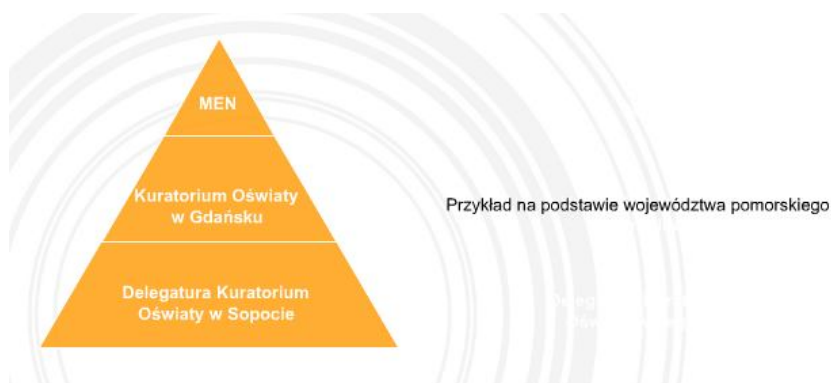
1.1. Władze oświatowe

Władze oświatowe to organy państwowe. Mają na celu kontrolę i sprawowanie nadzoru nad placówkami oświatowo – wychowawczymi, jak również nad szkołami i przedszkolami. Podlegają im także wszelkie formy wypoczynku, np. kolonie, obozy, zimowiska czy zielone szkoły. Władze oświatowe nadzorują wyżej wymienione placówki przez cały rok. Organem wykonawczym określonym w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty jest Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN). Działa ono na podstawie ustawy oraz rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej (np. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych). MEN znajduje się w Warszawie i podlegają pod niego poszczególne kuratoria oświaty. Każdemu województwu odpowiada jedno kuratorium oświaty, które stanowi przedłużenie ramienia MEN-u. Każde kuratorium posiada podległe mu delegatury kuratoriów oświaty.

1.1.2. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa pomorskiego

Zgodnie z rysunkiem przedstawionym poniżej, organem nadrzędnym jest Ministerstwo Edukacji Narodowej. Pod ministerstwo podlega Kuratorium Oświaty w Gdańsku. Delegatura kuratorium oświaty może znajdować się w innym mieście, w tym przypadku - Sopocie.

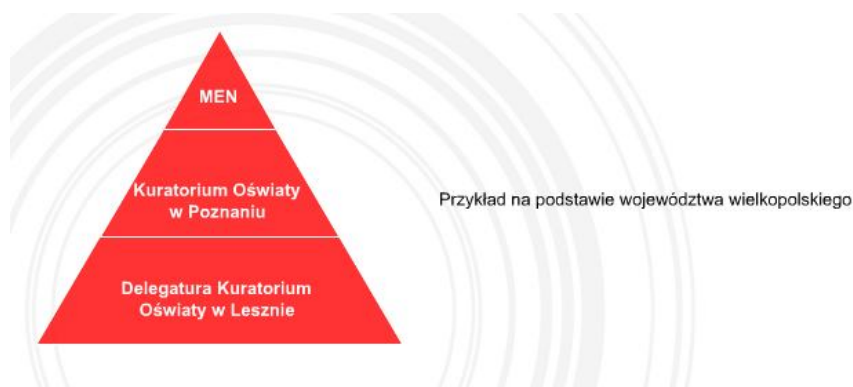
1.1.3. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa dolnośląskiego

Na samym szczycie piramidy znajduje się MEN, będzie tak w każdym z omawianych przykładów. Poniżej znajduje się Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, które podlega bezpośrednio pod ministerstwo. Pod Kuratorium Oświaty we Wrocławiu z kolei podlega Delegatura Kuratorium Oświaty w Legnicy.

1.1.4. Przykład organizacji władz oświatowych na podstawie województwa wielkopolskiego

Na szczycie piramidy jako organ naczelny występuje MEN, pod które podlega Kuratorium Oświaty w Poznaniu. Pod Kuratorium z kolei podlega Delegatura Kuratorium Oświaty w Lesznie.

Od 1 marca 2010 weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, które zmienia sposoby zgłaszania wypoczynku do kuratorium. Każdy wypoczynek podlega obowiązkowi zgłoszenia do kuratorium. Organizator jest zobowiązany do zgłoszenia wypoczynku do kuratorium odpowiedniego dla jego miejsca zamieszkania/siedziby. Zgłoszenie wypoczynku przeprowadza się poprzez złożenie dokumentów w dwóch wersjach: elektronicznej i papierowej. Wprowadzenie formy elektronicznej ma za zadanie ułatwić gromadzenie informacji na temat wszystkich organizowanych form wypoczynku w jednej bazie danych, co z kolei ułatwia identyfikowanie organizatorów wypoczynku i określanie danych dotyczących wypoczynku. Upřednio, tego typu dane umieszczone były na karcie kwalifikacyjnej obiektu. Uległo to zmianie z dniem 01 marca 2010 r. wraz z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej, kiedy obowiązek prowadzenia karty został zniesiony. Aktualnie wszystkie dokumenty dotyczące wypoczynku są gromadzone i przechowywane w kuratorium oświaty odpowiedniego dla miejsca zamieszkania/siedziby organizatora.

Po zakończeniu wypoczynku organizator jest zobowiązany do przesłania do kuratorium sprawozdania. Sprawozdanie przygotowuje się na odpowiednim formularzu, w którym określa się przebieg wypoczynku. Służy ono celom statystycznym i pomaga określić kuratoriom kierunki działań na przyszłość.

1.2. Formy wypoczynku

Wyróżniamy kilka form wypoczynku. Są to obozy, obozy wędrowne, obozy specjalistyczne, biwaki, półkolonie, zimowiska i inne.

Najbardziej powszechną formą wypoczynku są kolonie. Kolonie są zawsze organizowane poza miejscem zamieszkania i z reguły w atrakcyjnych turystycznie miejscowościach, np. nad morzem, w górach czy nad jeziorami. Jako bazę noclegową, w przypadku kolonii, wykorzystuje się ośrodki wczasowe lub kempingi, czasem domy kolonisty. Ze względu na podniesienie standardów kolonii unika się obecnie wykorzystywania szkół jako bazy noclegowej. Czas trwania kolonii zależy od organizatora. Może to być kolonia jedno-, dwu- lub trzytygodniowa.

1.2.1. Obozy

Obozy to forma wypoczynku charakteryzująca się zakwaterowaniem dzieci lub młodzieży głównie w namiotach. Z reguły są to duże namioty tzw. „enesy”, które mieszczą 8-10 osób i wyposaża się je w łóżka polowe. Forma ta różni się znacznie od kolonii i charakteryzuje się lokalizacją w lasach.. Jest to wypoczynek mniej komfortowy ze względu na panujące warunki, ale pozwala na bliższy kontakt z naturą. Podobnie jak w przypadku kolonii czas trwania obozu zależy od organizatora. Z reguły wynosi on 1-2 tygodnie. W przypadku obozów harcerskich spotykane są również obozy trzytygodniowe.

1.2.2. Obozy wędrowne

Obozy wędrowne są jedną z najbardziej aktywnych form wypoczynku. Ze względów bezpieczeństwa i organizacji należy przy nich ograniczać liczbę uczestników. Zalecam w tym przypadku grupy, które nie przekraczają 20 osób. W większych grupach łatwiej o wypadek i trudniej o organizację miejsc noclegowych. Trasa obozu wędrownego zależy od pomysłowości organizatora i swoim charakterem może być trasą: pieszą, rowerową, kajakową, górską itp. Atrakcyjność obozów wędrownych podnosi fakt przebywania każdego dnia w innym miejscu. Czas trwania obozu zależy od organizatora i z reguły wynosi 1-3 tygodnie.

1.2.3. Obozy specjalistyczne

Obozy specjalistyczne (tematyczne) obejmują zarówno obozy jak i kolonie. Są ukierunkowane na konkretny cel, np. obozy sportowe, muzyczne czy dziennikarskie. Przy organizacji tego typu obozu wymagane jest zapewnienie odpowiedniej kadry. Jest to wyznacznik jakości obozu specjalistycznego. Uważam, że obozy tematyczne są najlepszą formą wypoczynku. Uczestnicy są bardzo zaangażowani w zajęcia, z reguły chcą się czegoś nauczyć i są pozytywnie nastawieni do zajęć.

Przykładem może być obóz, w którego organizacji brałem udział. Był to obóz dziennikarski, którego celem było nauczenie podstaw dziennikarstwa, przeprowadzania wywiadu, sporządzania notatek, relacjonowania zdarzeń. Uczestnicy tego obozu zostali podzieleni na grupy funkcyjne, którym przypadały ściśle określone zadania. Jedną grupę stanowili dziennikarze pracujący w terenie. Ich zadaniem było przeprowadzanie wywiadów wśród uczestników obozu. Kolejna grupa odpowiedzialna

była za przygotowanie tekstów. Otrzymywała materiały od dziennikarzy pracujących w terenie i przygotowywała do wydruku. Następna grupa, składająca się z redaktorów, ustalała treści zamieszczane w gazetce i przekazywała je do działu wydruku. Stworzyliśmy również dział marketingu, którego celem było pozyskiwanie reklamodawców i promocja gazetki wśród uczestników oraz prowadzenie działu ogłoszeń drobnych. Wydrukowana gazetka była rozdawana obozowiczom.

Obóz posiadał także sekcję radiową, która relacjonowała przebieg zajęć i wypoczynku. Dzięki współpracy z lokalnym radiem uczestnicy obozu mieli codziennie okazję wejść na żywo, na parę minut, na antenę radiową i oswajać się z prowadzeniem audycji. Dodatkowo, rodzice uczestników zawsze wiedzieli, że w danych godzinach mogą posłuchać relacji z obozu swoich dzieci na antenie radia.

Kolejnym przykładem może być bardzo nietypowy obóz. Nie spotkałem się, żeby jeszcze ktoś inny w Polsce taki obóz organizował. W Bieszczadach zorganizowaliśmy obóz malowania, tworzenia ikon. Pierwszym naszym krokiem było zatrudnienie trzech osób, które komercyjnie tworzyły prawdziwe ikony, czyli obrazy religijne malowane na deskach. Owi instruktorzy stworzyli dziesiątki ikon jeżeli nie setki. Poprosiliśmy ich, oczywiście za opłatą, aby przez tydzień uczyli naszych obozowiczów, jak się robi ikony, krok po kroku. Zajęcia zawsze odbywały się po śniadaniu i trwały do południa. W tym czasie instruktorzy tworzyli ikony wraz z uczestnikami obozu. Popołudnie z kolei było czasem zabaw, gier, wycieczek i wędrówek. Mniej więcej po tygodniu obozu każdy z wycieczkowiczów ukończył ikonę. Mógł ją zabrać do domu lub podarować dowolnej osobie.

Z doświadczenia mogę powiedzieć, że obozy tematyczne są najlepszą formą wypoczynku. Nie jest to puste wypoczywanie i przemieszczanie się pomiędzy ośrodkiem a plażą. Na takich obozach zaangażowanie uczestników jest bardzo duże. Ludzie jadąc na obóz tematyczny, dokładnie wiedzą gdzie i po co jadą oraz co będą robić. Z reguły na taki obóz jadą pasjonaci, którzy chcą się czegoś nauczyć i chcą uczestniczyć w życiu kolonijnym. Mając na uwadze powyższe, szczerze polecam uczestnictwo lub organizację takiego obozu. Świetna zabawa i młodzież, same plusy i przede wszystkim niesamowita przygoda.

1.2.4. Biwaki

Biwak to forma wypoczynku trwająca kilka dni. Z reguły i z wygody są organizowane w pobliżu miejsca zamieszkania, co pozwala uniknąć kłopotliwych dojazdów. Biwaki trwają 2 - 4 dni i często urządza się je na dłuższe weekendy (np. weekend majowy). Odbywają się przede wszystkim pod namiotami.

1.2.5. Półkolonie

Półkolonie są organizowane w tej samej miejscowości, z której pochodzą dzieci w nich uczestniczące. Jest to tańsza forma wypoczynku, organizowana dla dzieci z mniej zamożnych rodzin. Półkolonia musi mieć program, który jest realizowany w czasie jej trwania. Ta forma wypoczynku nie przewiduje noclegów, dlatego dzieci po zajęciach wracają do swoich domów. Organizator półkolonii

jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom odpowiedniej opieki w postaci wykwalifikowanej kadry. Kadra jest zobowiązana do wykonania programu, czyli zorganizowania gier, zabaw i wycieczek.

1.2.6. Zimowiska

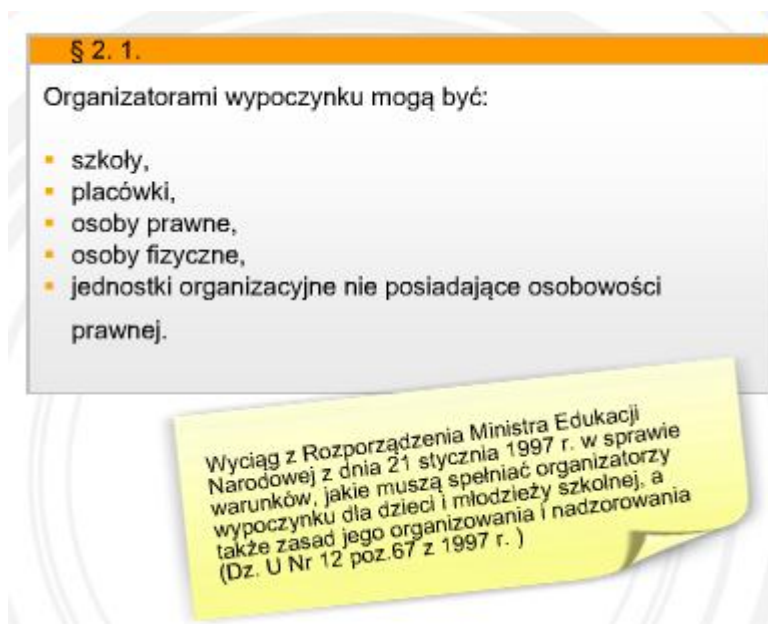
Zimowisko to forma wypoczynku organizowana podczas sezonu zimowego. Z reguły jest zlokalizowane w rejonach górskich. Program tego typu wypoczynku może być dowolny, dobrze jednak, gdy jest on aktywny, na przykład powiązany z nauką jazdy na nartach, snowboardzie czy łyżwach i uzupełniony zabawami na śniegu, takimi jak kulig czy jazda na sankach.

1.2.7. Wypoczynek w miejscu zamieszkania

Wypoczynek w miejscu zamieszkania jest formą wypoczynku zbliżoną do półkolonii i może być realizowany również w warunkach zimowych. Taki wypoczynek mogą stanowić zajęcia na stoku narciarskim lub na lodowisku czy też zwykłe zabawy na śniegu.

1.2.8. Organizator wypoczynku

Organizatorem wypoczynku mogą być szkoły, placówki typu opiekuńczo – wychowawczego, osoby prawne (np. biura turystyczne posiadające osobowość prawną), osoby fizyczne oraz jednostki niemające osobowości prawnej (np. spółki cywilne).

1.3. Kto może zostać wychowawcą kolonijnym?

Przede wszystkim muszą to być osoby pełnoletnie, czyli takie, które mają ukończone 18 lat. Drugim warunkiem jest posiadanie wyższego lub średniego wykształcenia. Wychowawca musi być również osobą zdrową fizycznie oraz psychicznie. Nie mogą być to na przykład osoby z ADHD ponieważ, do pracy z dziećmi jest potrzebna cierpliwość. Ustawa wyklucza również osoby okaleczone, które swoim wyglądem mogą wzbudzać lęk u dzieci (na przykład przez brak ucha lub nosa). Moim dodatkowym wymogiem jest niekaralność. Nie wyobrażam sobie, żeby osoba, która była karana lub wobec której toczy się postępowanie karne, zajmowała się dziećmi. Tyczy się to w szczególności osób skazanych za czyny lubieżne, w tym gwałty na nieletnich.

1.4. Zgłaszamy wypoczynek do kuratorium oświaty

Formularz zgłoszenia wypoczynku

Omówię teraz procedurę zgłaszania wypoczynku do kuratorium oświaty. Organizator ma ustawowy obowiązek zgłoszenia wypoczynku. Jest to niezbędne, aby kuratorium oświaty mogło nadzorować wyjazd. Dzięki temu kuratorium może udzielić rodzicom szczegółowych informacji dotyczących wyjazdu (np. plan pobytu, ilość osób oraz personelu). Wedle wymogów MEN, przynajmniej 21 dni przed wyjazdem, powinno się złożyć formularz zgłoszenia wypoczynku. Dokument należy wypełnić drogą elektroniczną, a następnie złożyć wydruk formularza wraz z załącznikami w kuratorium oświaty. Formularz należy składać w swoim regionalnym kuratorium. Na przykład, jeżeli organizatorem wypoczynku jest firma z Wrocławia, ma ona obowiązek złożyć formularz do Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.. Z racji tego, że Wy jako wychowawcy, nie wypełniacie tego formularza, nie będę go opisywał szczegółowo. Skoncentruję się na jego najważniejszych punktach. Proponuję zapoznać się z treścią formularza, który znajduje się w załącznikach do tej lekcji.

Kwalifikacje Pracowników

Należy podać wykaz całej kadry, która będzie przebywać razem z dziećmi podczas wyjazdu. Zaczynamy od kierownika wypoczynku. Podajemy jego imię i nazwisko, kwalifikacje i dokumenty, które posiada oraz numer kontaktowy. Następnie wypisujemy dane wychowawców. Podobnie, podajemy ich imiona i nazwiska, funkcje oraz dokumenty poświadczające, że te osoby mogą pracować z dziećmi. Pracownicy muszą mieć ważny kurs wychowawcy kolonijnego. Jeżeli jest to duży wypoczynek, zgłaszamy również osoby dodatkowe, na przykład: konserwatora, kierownika do przeprowadzania wycieczek, instruktora kulturalnooświatowego czy ratownika. Każdy wypoczynek musi mieć zapewnioną kadrę medyczną. Jeżeli jedzie z nami pielęgniarka lub lekarz, to również podajemy ich dane w formularzu zgłoszenia. Jeżeli nie zabieramy opieki medycznej, musimy podpisać umowę z ośrodkiem zdrowia. W przypadku gdy organizujemy kolonie w np. Łebie, to zawieramy umowę z ośrodkiem zdrowia w Łebie. Umowa zawsze obejmuje konkretną osobę. Przykładowo, lekarz rodzinny Jan Nowak z Łeby może opiekować się naszą kolonią, ale musi być on zgłoszony w formularzu zgłoszenia wypoczynku do kuratorium oświaty.

Forma wypoczynku

Przede wszystkim, należy poinformować kuratorium, jaki to będzie wypoczynek - czy to będzie kolonia, obóz, obóz wędrowny, zimowisko czy inna forma wypoczynku. Podajemy liczbę turnusów, daty ich trwania, liczbę dzieci na każdym z turnusów, miejsce organizacji oraz czy będzie to wypoczynek wędrowny czy stacjonarny. W przypadku wypoczynku stacjonarnego, należy sprecyzować, z jakich budynków będziemy korzystać i czy posiadają one infrastrukturę komunalną. Istotne jest, czy obiektem wypoczynkowym są: pensjonaty, hotele, domy wypoczynkowe, kempingi czy namioty.

Program pracy

Program pracy jest dla Ciebie najważniejszym dokumentem. Opisuje wypoczynek dzień po dniu. Każdy dzień powinien być zaplanowany przed wyjazdem. Dodatkowo polecam przynajmniej jeden, a najlepiej dwa lub trzy plany awaryjne. Należy w nich uwzględnić pogodę i awarię sprzętu (na przykład autokaru). Program precyzyjnie określa kiedy, z kim oraz w jaki sposób będziemy współpracować. Każdy plan jest dopasowany do specyfiki formy wypoczynku, dlatego nie będę bardziej szczegółowo go opisywać. Proszę zapoznaj się z przykładowym planem, który zamieściłem w załącznikach do tej lekcji. Program jest bardzo szczegółowy i znajdziesz w nim odpowiedzi na wszystkie swoje pytania.

Przebieg Trasy

Ten punkt dotyczy głównie obozów wędrownych. Mogą to być obozy piesze, jak również kajakowe czy rowerowe. Podanie przebiegu trasy w zgłoszeniu, daje kuratorium informacje, gdzie znajdują się dana osoba każdego dnia wypoczynku. W przypadku nieszczęśliwych wypadków, kuratorium i rodzice wiedzą dokładnie, gdzie znajdują się pokrzywdzone osoby. Dlatego należy dzień po dniu opisać trasę, miejsce noclegu oraz w jaki sposób zapewniamy wyżywienie uczestnikom.

Gdzie i jak zgłaszamy wypoczynek?

Wypoczynek zgłaszamy na formularzu, który już omówiłem. Formularz wysyłamy, najlepiej listem poleconym, do kuratorium. Następnie wypełniamy ten dokument w formie internetowej na specjalnie do tego przygotowanej platformie na stronie MEN. Wypoczynek jest zgłaszany do kuratorium oświaty właściwego względem siedziby lub miejsca zamieszkania organizatora. Nadzór sprawuje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku. Na przykład, jeżeli organizujemy obóz w Świnoujściu, to nadzór nad tym obozem pełni Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Wielkość grup

Omówię teraz pracę wychowawcy z dziećmi i młodzieżą w wieku powyżej 10 lat. Jest to młodzież już bardziej rozwinięta psychicznie i fizycznie. Dlatego jeden wychowawca może zajmować się maksymalnie dwudziestoma dziećmi. Może być to mniejsza liczba, ale nigdy większa niż dwadzieścia.

Jeżeli wychowawca będzie pracował z grupami młodszymi lub najmłodszymi (czyli z dziećmi w wieku do dziesięciu lat), wówczas jeden wychowawca może opiekować się maksymalnie piętnastoma osobami. Oczywiście, może być to mniej niż piętnaście osób, ale nigdy więcej. Wytlumaczę dlaczego tak jest. Małe dzieci to małe rozumki i mała odpowiedzialność. Dzieci w tym wieku nie są wystarczająco odpowiedzialne oraz nie potrafią dobrze ocenić zagrożenia. Często zachowują się nierozważnie, żeby nie powiedzieć nieodpowiedzialnie. Dlatego wychowawca musi poświęcić im specjalną uwagę. Organizatorzy najczęściej przydzielają maksymalną ilość dzieci na wychowawcę w tej grupie wiekowej. Rzadko zdarza się, aby wychowawca miał pod opieką tylko 10

osób, chyba że są to dzieci kalekie lub upośledzone. Zazwyczaj organizator kieruje się zyskiem, a także mniejszym zatrudnieniem wychowawców. Przeznacza się jednego wychowawcę na piętnaście osób. Jeżeli opiekujecie się dziećmi powyżej dziesięciu lat, to będziecie prawie zawsze mieć dwudziestoosobową grupę.

Zasady organizowania wycieczek

Omówimy teraz wycieczki górskie. Inne typy przedstawię później. Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich, znajdujących się na obszarach parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz znajdujących się powyżej tysiąca metrów nad poziomem morza, mogą prowadzić jedynie przewodnicy turystyczni. Jest to uregulowane prawnie i należy o tym pamiętać. Nie oznacza to, że taką wycieczkę może prowadzić wyłącznie przewodnik. Nadzoruje on wycieczkę, jednak biorą w niej udział także wychowawcy. Gdy grupa jest duża, kierownik powinien wziąć także udział w wycieczce.

Treningi na terenach górskich poza trasami narciarskimi oraz turystycznymi powinny odbywać się z udziałem górskiego przewodnika turystycznego. W przypadku kiedy organizujemy obóz sportowy, wyczynowy lub treningowy w górach, daną grupę także prowadzi górski przewodnik turystyczny. Dodatkowo grupą opiekuje się kadra, czyli wychowawcy oraz czasem trenerzy.

Bezpieczeństwo podczas kąpieli wodnych

Podczas kąpieli wodnych istnieje duże prawdopodobieństwo wypadku a nawet utonięcia. Dlatego kadra w takich sytuacjach powinna być wyjątkowo czujna. Należy zapewnić odpowiednią opiekę dla kąpiących się. Nigdy nie należy organizować kąpieli bez ratownika na terenach niestrzeżonych. Podczas kąpieli w jeziorze, rzece lub w morzu zawsze powinien być z Wami przynajmniej jeden ratownik. Jeżeli jesteście z dużą grupą, musicie mieć co najmniej dwóch lub trzech ratowników. Jeżeli grupa wchodzi do wody, zawsze pilnuje jej przynajmniej jeden wychowawca, a najlepiej dwóch. Jeden opiekun stoi na brzegu i obserwuje grupę, drugi stoi w wodzie, tyłem do jeziora i przodem do kąpiących się. W ten sposób mamy zapewnione bezpieczeństwo z dwóch stron. Dodatkowo, całość jest nadzorowana przez ratownika. Grupa kąpiąca się na pływalni krytej nie może liczyć więcej niż 15 osób na jedną osobę prowadzącą zajęcia. Jeżeli uczymy dzieci pływać na basenie krytym, wówczas daną grupą piętnastoosobową zajmują się co najmniej jedna osoba prowadząca, oczywiście plus ratownik.

Dzieci do lat siedmiu mogą przebywać na terenie kąpieliska lub pływalni oraz kąpać się jedynie pod opieką osób pełnoletnich. Powinna to być opieka przynajmniej dwóch wychowawców oraz ratownika. Zajęcia na pływalni krytej mogą odbywać się tylko w obecności instruktorów pływania i ratowników oraz grupowo, według ustalonego rozkładu zajęć. Oznacza to, że jeżeli do wody wchodzi jedna grupa piętnastoosobowa, to ta grupa się kąpie, a reszta stoi na brzegu. Pierwsza grupa wychodzi z wody, a druga grupa dopiero w tym momencie może wejść do wody. Druga grupa wychodzi, trzecia grupa wchodzi do wody. Tylko w przypadku, gdy mamy zapewnioną odpowiednią grupę wychowawców, instruktorów oraz ratowników, możemy dopuścić do sytuacji, w której kilka grup kąpie się w tym samym czasie. Musi się to jednak odbywać zgodnie z harmonogramem. Na koniec

dodam jeszcze, że kąpiele wodne są bardzo niebezpieczne, dlatego cała kadra musi na nie zwracać szczególną uwagę. Jeżeli podczas wypoczynków dochodzi do jakiś wypadków, z reguły są to wypadki podczas kąpieli. Dlatego jeżeli idziecie na pływalnię lub basen, nie dajcie się zwieść, że jest tam bezpieczniej niż nad jeziorem czy nad morzem. Wcale tak nie jest, woda jest wszędzie taka sama, dlatego uczulam Was bardzo, uważajcie.

Stefy kąpieli wodnych

Pamiętajcie, że zanim dopuścicie grupę do kąpienia się, należy upewnić się, że kąpielisko jest bezpieczne. Sprawdzacie, czy posiada oznaczone i wygradzone strefy. Pierwszą z tych stref jest brodzik. Brodzik musi być wydzielony dla najmniejszych dzieci, w miejscu gdzie jest piaszczyste oraz gładkie dno, nie ma żadnych uskoków oraz woda nie jest głębsza niż 40cm. Cały brodzik jest otoczony oraz oznaczony bojami oraz siatką zabezpieczającą, która sięga do samego dna. Drugim pasem jest strefa dla dzieci, które nie potrafią pływać. Głębokość wody nie powinna być w niej większa niż 120 cm. Strefa ta jest wyznaczona i otoczona bojami w kolorze żółtym. Należy pamiętać, że za tą strefą powinna się znajdować podstrefa o szerokości co najmniej pięciu metrów i głębokości wody nieprzekraczającej stu trzydziestu centymetrów. Pas ten jest dodatkowym zabezpieczeniem dla tych, którzy nie potrafią pływać. Jeżeli jakaś osoba znajdzie się przez przypadek lub świadomie poza żółtą strefą, nie wpadnie od razu na głęboką wodę. W przeciwnym wypadku dziecko mogłoby utonąć. W ostatniej strefie, dla umiejących pływać, głębokość wody dochodzi do czterech metrów. Strefa jest oznakowana i ogrodzona bojami w kolorze zielonym. Należy pamiętać, że szerokość tej strefy nie może przekraczać pięćdziesięciu metrów, licząc od linii brzegowej lub od strefy dla osób, które nie potrafią pływać. Zatem szerokość między bojami nie może przekraczać pięćdziesięciu metrów.

Pierwsze w Polsce kursy Internetowe:

Wybierz kurs dla siebie:

- Wychowawca Kolonijny: www.eWychowawca.pl
Kierownik Kolonii: www.KierownikKolonii.pl
Kierownik Wycieczek: www.KierownikWycieczek.pl
Animator Czasu Wolnego: www.AnimatorCzasuWolnego.pl
Rezydent: www.eRezydent.pl
Wszystkie kursy: www.ZarabianieNaWakacjach.pl

*Zarabiaj, wypoczywaj
i zwiedzaj jednocześnie!
...świat należy do Ciebie!*